

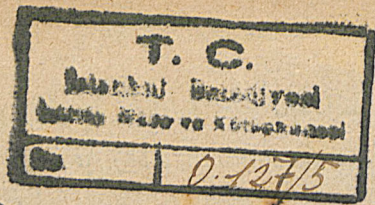
نومرو : ۱۰۱

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تله فون نومروسی : ۸۶۵
" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

حریت فکریه یه خادم

نجشبنه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

۱۰ نیسان ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۵۴ غروش ۳۰ غروش
ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارم

بر معما تصویری جائز می‌در؟ . بو سؤاله بر جوق ادبیات
متخصصی اوت جوابیله مقابله ای‌دیور .

فی الحقیقه، البوم شکسپیره-اسناد ایدیلان آئاردن براییکی باشقه
بر قلمدن چیقماق احتمالی وارد خاطر اوله‌بیله جک بر ماهیتده دره .
دیگر جهتدن، مؤلفنک ذکای فوق‌العاده سنه، معلومات سیاسی-سنه،
تربیه اجتماعی-سنه دلالت ایدن بو آثار ایله تاریخک بزه ترجمه
حالی اوکرتدیکی سرسری، جاهل، حتی سفيه و سفیل بر
شکسپیر آرمه‌سنده بر مناسبت و ملائمت کوریله‌میور .

شکسپیرک حقیق ترجمه حالته اطلاعاتده کی مشکلاتی ایلک
دفعه اوله‌رق کوسترن ذات « ادوارمالون » در (۱۷۹۰) .
شکسپیره اسناد ایدیلان آثار بدیعته شکسپیرک بیوک مفتونی شاعر رقیق
« قولریج » بو بدایک، تاریخک کوستردیکی جاهل، غیر
طبیعی و غیر مطرد بر دهانک محصولی اولدیفنه بر درلو قائل
اولقی ایسته‌مدی .

او حالده، (مرکز ارضده کی آتش کی عمیق و حار
اولان ایتالیان شاعری « دانت » مقابل دهاسی ضیای شمس
کی ساکن و فقط واسع اولدینی آئاردن منجلی اولان دنیانک
او ایکنجی کی بیوک شاعری کی‌مدر؟ . اوروپا عالم خرسینایسنک
حیات داخله‌سنی، حیات درونی-سنی تجسم ایتدیرن ینه او
« دانت » مقابل حیات خارجیه‌سنی تجسم ایتدیرن دیگر دهانک
اسمی نه‌در؟ .)

۱۸۵۷ سنه-سی آمریقالی برعالم، ابونی شکسپیره بر اقلیمق
ایستیلیمین بو آثاری « شانسه‌لیه باقون » اسناد ایتدی . فقط
« باقون » ک آثار فلسفیه‌سیله، کندیلرینه بر صاحب، بر مؤلف
تخری ایدیلن دیگر آثار آرمه‌سنده اسلوباً، حساً، فکراً بر
مشابهت کوریله‌من . او حالده؟ . او حالده، « باقون » ک
کنابلینک فصل باشلری ترین ایدن بعضی رسملر . اورتومانلر
ایله شکسپیرک آئارنده کی بعضی شیفره و روموزادن استنباط
احکام قضیه‌سی میدانه چیقاریلور! . طفلانه و ضعیف بر
وثیقه! . معافیته بو دلایل بر جوق طرفدار قزاندی
و زمانزه قدر نظر اعتباردن تمامیه اسقاط ایدیله‌مدی . بو
ذواتک فکری شو مرکزده در: معلوم اولدینی اوزره .
شکسپیرک تیاترولرنده بعضی صحنه‌لر واردرکه مؤلفنک سرای
اصول وعاداته، آداب و مراسمنه وقوف تامنی کوسترنر .
حالبوکه المزده کی ترجمه حالته نظر آ شکسپیره بو یوله برووقفک
وجودی مستبعد کوریلور . بناء علیه‌عین دورک ارباب ذکاسی
میاننده آنجق « باقون » نظر دفته چارپار . شو قدر وارکه
باقونک موقع رسمیمیسی، بر طاقم مؤاخذات و تبقیداتی
حاوی اولان آثاره امضاسنی وضع ایتکه مانم ایدی . اونک
ایچون بر نام مستعار قولالمنقه مجبورت حسن ایتدی .

فقط بو بر احتمال بعیددر . ضعیف بر قضیه منطقیه‌در .
هیچ بر صراحت قطعیه، غیر قابل رد بر دلیل تشکیل ایتمز .
دیگر بعضی ذواتده مبحوث عنه آثار متروکه‌نک ابوتی

والحاصل بزمکتبیلر بزمده طلبیه حساب اوکره تیوروز
دیه‌کندی کندیمزی آلداتیوروز .

شمدی صورارم . بو حالده بولونان مملکتده ناصل
علم و فن آدمی یتیشه‌بیلر؟

کوچک، بیوک بوتون مکتبیلر بزمده هندسه اوکودیوروز .
کوچک مکتبیلری آتام ایدن جوجقلمر، هندسه‌نک
نه ایچون قولالاندیفنی بیلمدیکی کی، یوکسک امتحان
ویرنلرده بر دأثره یاخود مکعبی بالعمل مساحه ایده‌رک
مساحه سطحیه وجسمیه‌سنی تعیین ایده‌میور .

فنونک بوندن بر آز ده یوقاریسی ایسه، نه کوچک
ونه‌ده بیوک مکتبیلر ده ذاتاً تدریس ایدله‌یور . فی الحقیقه
بر جوق بیوک و یوکسک مکتبیلرک پروغرا ملرنده بر جوق
بیوک و یوکسک علم و فنلرک اسملری کوریلور . و تدریس
ایدیلور . فقط نه بو علملری تدریس ایدن معلملر ونه‌ده
تدرس ایدن طلبه بالاخره او علملری تطبیق ایده‌منلر،
ایده‌میورلر، معلم انتخاب ایتدیکی کتاب نه دیور ایسه،
اونی طلبیه سویله‌یور . ایشته بو قادار، ایلریمی یوق .

بونقایصک باشلیجه اسبابی ایسه، خلقی، جوجقلمری
تعلیم ایده‌جک معلم بولنه‌ماسیدر . بزه، ایلریده کرک
اقتصادیایده، کرک جنک وجدالده بر مظفریت تأمین
ایتمک و بونی اعلان ایچون سویلنه‌جک بر نطق ائانسانده،
پره‌نس بیسمارق کی « ایشته بزموموقیاتی مکتب معلملرینه
مدیونتر » دیمک اوزره شمدیدن، هرشیدن اول معلم
یتشدر مکه چالشملی تر .

صحنه سمر

« شکسپیر ، مسأله‌سی »

عالم ادبیاتده آره صره بر شکسپیر مسأله‌سی چقار؛ بر
خیل قیل و قالی موجب اولدقندن صوکره، فقط حل اولنه‌مادن،
بر مدت موقته ایچون قیاینر؛ بر آز صوکره - بکی بر وقعه
ظهورندن طولانی دوچار نقض اولقی ماهیتده بولنان محکمه
حکملری کی - بر حادثه جدیدته مکیدانه چیقارلمسبله تکرار
علوللر .

عجبا، یونان قدیمک، خرافات ایچنه قاریشان شاعر مشهوری
« اوسر » ک حیاتی کی شکسپیرک حیاتنده‌ده بر سر، بر مبهمیت،

وiliam شكسپير اسمنده بريته و برلسني وصيت ايتديكي قرق دوت شلين آلتون پارهيه داثر در. ديكر طرفدن، عين «لورد روتلان» ك شكسپيرك پدري ايچون بر عنوان نجات استحصالنه چاليشمش اولديني روايتي ميدانه چقيور .

ايشته موسيو «دان بلون» بو «وثائقه» استناداً لورد روتلانك پكده قطعي اوله رق بيلنه مين ترجمه حالي تدقيق ايده رك اونده كي بعض وقايع ايله شكسپيرك اثارينك تاريخ تأليفري بيننده بر مناسبت بوليور . شوبله كه :

لورد روتلان ۱۷۵۶ سنه سي دنيايه كلشدر . بو ذات پدري نك وفاتي متعاقب كبريج دارالفنوننه كيبريوره اوراده ذكا و درانييله . تاريخ . فلسفه و السنهيه و قوفيله تيز ايدييور . موسيو «وان بلون» «كوره» (آلتنجي هانري) پيه سي كبريج دارالفنوننده يازلشدر . بوندن سوكره لورد والده سي طرفندن ايتاليايه كونده ريليور . اورايه كيدر كن پارسده توقف ايدييور . دردنجي هاترينك حضورينه قبول اولنيور . «پن دامور پردو» پيه سي بو مناسبتله يازليور . في الحقيقه پيه سي (ناوار) قرالي نزنده جريان ايند بروقه مي حاكيور . لورد ايتالياده پادو شهرنده تحصيل اثناسنده ايكن (ونيك) و (ورون) «سياحت ايدييور» «مه ژره آبريوه» ، «(ورون) لي ايكي اصيل» ، «رومه نوؤز وليت» و «(ونيك) تاجري» پيه سله رني او وقتلر يازييور .

آز زمان ايچنده لورد روتلان انكلترهيه عودت ايدييور؛ علمي ، فضلي ، ذكا و دراتي اطراف و خویشانك و سراي اركانك مظهر تقدير و تحسيني اوليور (۱۵۶۹) «سور فيليب سپدي» كنديسنه قيزني ورييور؛ قراليجه الزابت طرفندن بيوك بر مأموريته تعيين ايدييور . بر سنه سوكره شاعرانه و عاشقانه اولان «بريازكيجه سي رؤيائي» و «قوم ايل وويلهرا» اسجنده كي پيه سله ميدانه كليور .

بوئاشده «روتلان» ك احباسندن بري موقع اقتداره كلك ايچون پك زياده چاليشوب چاباليور؛ قراليجه عليهنده بعض تشبثات خفيه ده بولنيور؛ «روتلان» رفيقنك حصول مقصد و موفيقته مدار اولقي اوزره تاريخي و سياسي ايكي پيه س نشر ايدييور: «ايكنجي ريشار» و «ژول سه زار» . لورد كنجي نائل مرام اوله ميور؛ حكومت طرفندن اعدام ايدييور . (۱۶۰۲) «روتلان» ايسه بيوك بر جزاي نقدي ايله سرايدن تبديد ايدييور . بو حادثه لوردك حياتي قاريشديرييور . «هاملت» ك برنجي طرزده كي تحريرينه سبب بو وقعه اوليور . (۱۶۰۲) قراليجه الزابت ئوليور . برنجي ژاق تحت حكمداري به اقامد ايدييور . اسكي اختلاجلير مظهر اعزاز و اعتبار اوليور؛ «روتلان» سفير لكله داتيارقه به كيدييور . و بوسياختدن بالاستفاده «هاملت» ك ايكنجي صورتني قلمه آليور . (۱۶۰۴) قراله تشكر ايچونده (۱۶۰۶) ده «ماقت» ي و «۱۶۰۷» ده «قرال لير» ي نشر ايدييور . (احقاي نام و شان ايله نه غريب بر طرز تشكر ! »

«قوت دوسونامتون» «اسناد ايتك ايسته دبلر» . بو ذواتك عددي ايسه پك محدود قالي .

هنوز كچن سنه . بليقاده «دان بلون» اسمنده بر محرر عين مسأله يي قورچالامفه و مدت مديده تدقيقات تاريخيه واديه دن سوكره شكسپيرك اوله رق طانيلان آثارك حقيقي مؤلفي «لورد روتلان» اولديني ادعايه باشلادي . موحي اليه اوله شكسپير اسمك املاسنك بيله اوته دنبرو يازيله كلديكي صورتده اوليوب باشقه درلو اولديني ، چونكه شان و شرف خرسزي اولان بوجاهلك يازي يازمق بيله بيلمديكني سويليور ! . زمانك مقاولات محوري اوراقلده شكسپير امضاسنك هپ باشقه باشقه املازله يازلش اولديني و بو حالك ايسه شكسپيرك ، يازي يازمق بيلمديكي ايچون ، امضاسني او اوراق رسيميه مختلف ذواته آتيدريفته دلالت ايتديكني ايلرو سورييور .

«دان بلون» دييور كه : شكسپير فقير برجقجي جوجني ايدى ؛ مسقط رأسي اولان (استروفور - سور - آون) ده مكتب ابتدائي تحصيل بيله كورمدي . سرخوش ، اخلاقيز ، غير قابل تصحيح اولان بو كنچ اوله قصاب چراقلي ايتشدر . بر آز سوكره ، هنوز صفر سفنده بولنان اوچ جوجفيله قاريسني ترك ايده رك . خرسزلفه ، قطاع طريقلكه باشلامشدر . بالاخره كنديسنه لوندرده تصادف ايدييور . اوله تياترو قابولرنده آت بكچيلكي ايدييور ؛ بعده تياترو خدمه سي اوليور ، آقتورلك ايدييور ؛ فنا بر آقتور ؛ كوچوك كوچوك روللر اوينايور ؛ فقط بالخاصه محكمرك اكله كچنيور . (۱۶۱۲) تاريخنده اسرار انكييز بر صورتده اورته دن غائب اوليور ؛ مسقط رأسنه چكيليور ؛ اوراده ، دوت سنه ، نه ياپديني مجهول و مهمل بر حالده يشادقندن سوكره ترك حيات ايدييور .

ينه بو ذاتك قولنجه شكسپير ، يعني باشقه برينك محصول دهانني كنديسنه اسنا ايده كلدكمن ساخته مؤلف . سرخوش ، سفيه ، حياسز . شيشمان قارنلي فقط شن و تحف بر آدمدي . خوش مشربلكي كنديني خلق نظرنده طانتدي . «امضائديكي» تياترولردن برنده كي او شوخ و شاطر «فالساف» بالذات كنديدر . بو بابه المزده برده وثيقه وار : قوتس دو «سوتام» ك زوجنه يازديني مكتوب . ذاتاً شكسپيرك لقب كنديني طانيانلر آراسنده «فالساف» ايدى ! . سراي اركانندن بري ، قراليجه الزابت ويا نظار عليهنده مجواميز بر شيشي يازمق ايستديكي وقت پاره مقابلنده بو سرسرينك امضاسنه مراجعت ايدييوردي . في الحقيقه شكسپير «دان بلون» كديديكي كي او قومي يازمق بيلدن جاهل بر سرسري ايسه اولاموت آثارك مؤلفي اوله ماز . فقط

* *

۱۹۱۰ سنه سي (بلوار) شاتوستده بولنان ۱۶۱۳ تاريخلي بروتيقه نشر ايدلدي كه بو تاريخدن بر سنه اول وفات ايند لورد «روتلان» ك «كنديسنه ايديلن شخصي بر خدمت» مقابلنده

قابل عد ایدلم . لکن قرالیجه‌نک وفاتندن صوکره ، یعنی برنجی ژاق حکومتده نام مستعاره نه لزوم واردی . فضله اوله‌رق روتلان بو حکمدارک اک حار طرفدارلرندن ایدی . سرایده مظهر اعتبار اولمادی . هیچ اولمازسه ، کندیسسی ایچون باعث شاق و شرف اولان حقیقت ، وفاتندن صوکره مسأله‌یه وقوفلری طبیعی اولان دوستلری طرفندن میدانه چیقارلم‌مازیدی ؟ . فرض ایدلم که شکسیرک حال‌حیاتنده ، ولو پاره ایله اولسون ، اسنی اعاده ایدن بو آدی منفعل ایتک ایسته‌مدیلر . فقط موی‌ایله‌ک تاریخ وفاتی اولان ۱۶۱۶دن صوکره ایچون اخبار سکوت ایدله‌دی ؟ .

برده شکسیر حقیقه‌کی شبه‌نک اون‌طفوزنجی عصره قدر کیسه‌نک خاطرنه کلیوب‌ده عصر مذ کورده کلسی آبرجه جای نظر در .

هر حاله مادامکه اورته‌ده لایموت بر طاقم آثار واردر ، مؤلفنک اسمنک یلنه‌امسی او قدر شایان اهمیت عد اولنه‌ماز . بو آثارک برینه یالکیز بر اسم قالمش اولایدی دهایی این اولوردی .

مقتطعی : صالح فؤاد

رباعیات خیام

دردست همیشه آب انکورم باد
درسر هوس بتان چون حورم باد
کویند مرا ترا خدا توبه دهد
او خود بدهد من نکم دورم باد .

المده دائماً اوزوم صوی [شراب‌عشق] اولسون ، باشمده حوری کبی کوزلرک محبتی بولوسون : بانا دیرلرک اله سانا توبه ایتیمی امرایدر ، او ایسته‌دیکي قادر اسم ایتسین : بویه بیر فکر بندن اوزاق اولسون !

رفتم وزما زمانه آشفته بماند
با آنکه زصد کهر یکی سفته بماند
افسوس که صد هزار معنی دقیق
از یخزدی خلق نا گفته بماند .

کوجدک ، زمانه ، بزم رحلتزدن دلخون و متحیر قالدی ؛ شوسبیلکه یوزانجی دن یالکیزبیری دلدیدی . [۱] یازبیق که خلقک

[۱] دلینمه‌مش ایکنجی سرائر خلقک تماشای عد اولونور . خلقکک سرلرندن یالکیز شوسره مطلع اولدق که اوده طوپراقدن جبقدیمز و طوپراغه کبره جکمز در . دیمک ایسته‌یور .

والحاصل لورد روتلان ۱۶۱۱ سنه‌سنده « نامیت » اسمنده‌کی اثری ده تحریر ایتدکن صوکره وفات ایدیسور . فی‌الحقیقه تام بوتاریخده شکسیرده یازمقدن (و یازیلان آثاره‌امضاً تمقدن !) فراغت ایدیسور ، مسقط رأسنه جکیلیور . « ایکنجی ریشار » پیه‌سی قرالیجه‌لیزابت علیننده بعض کنایه وتلیح‌لری حاویدر . بو حال قرالیجه‌نک موجب اغواری اولمادی . قرالیجه پیه‌سک هر ریتک ، سرایده‌کی شاعرانه‌مایانده بولندینی حس ایتمادی ! فقط سرایده یوزه قریب شاعر واردی . بوندن باشقه کندیسنه پیه‌سک مؤلفی شکسیر اسمنده بری اولدینی سوبله‌مشاردی ! تشکر اولنور که اوئانده شکسیر لوندرده دکلدی . موی‌ایله یاخته کلدیکی زمانه ایسه قرالیجه‌نک حدقی کتب تخفیف ایتمادی . . .

« دان بلون » ک ادعاسنک اساسلری بوندن عبارتدر .

اولا شونی سوبله‌م که بالاده‌نقل ایتدیکمز تصادفات براهین قویه ومقتعه‌عد اولنه‌ماز . هر پیه‌سک موضوعنه وزمان انتشارینه نظراً « لورد روتلان » ک بر حادثه‌ حیاتنه تصادف ایتدیرلسی بک مرتب بر دلیل تشکیل ایدیسور . بوندن باشقه ، بر مؤلف زیارت ایتدیک بر محلی ، محضا زیارت ایتدیک ایچون ، یازدینی بر پیه‌سه موضوع اوله‌رق آلتق لازم کلز . و هان مسیاحتندن صوکره اوسیاخته دائر بر موضوع انتخاب ایتز . کورمدیکی کزمدیکی برلردنه موضوعلر آلیز . نه‌کم شکسیرک آثاری میاننده « قوریولان » ، « آنتوان و فله‌توپلرا » [*] کی پیه لمرده وار . او حالده ، هر اثرینی کوردیکی بر مملکت و یا وقعه‌یه دائر یازدینی ادعا اولنان « لورد روتلان » روما و مصره کیتدیکي حالده بونلری نصل یازدی ؟ برده ، ایکنجی هاملتده مؤلفنک دایمارقینی کوردیکنه دلالت ایدم‌جک نه‌کی علام بولنیور ؟ . غریبدر که هاملتک برنجی صورتی لورد روتلانک دایمارقیه مسیاحتندن اول یازلشدر .

باشقه نقاطه‌ده اماله نظر ایدم : اولاً ، بر مؤلف ایله اثرلری اخفای نام ایله نشر ایدیلور ؛ فقط اثرلر توالی ایدیکه نصل اولورده اسم مخفی قاله‌یلور ؟ ثانیاً ، قرالیجه نصل اولیورده حدت وانفصالنه و بنا علیه بویاده‌کی آرزوسنه رغماً « ایکنجی ریشار » پیه‌سکک هر رنجی بولامبور ؟ اثرک مؤلفی لو د روتلان اولدینی حالده نصل اولیورده ، انترقه‌دن هیچ بر زمان حالی قالمیان اوزمانک سرائی ارکانی میاننده کندیسنک موقعی چکه . میانلردن بری طرفندن اخبار ایدیلور ؟ ثالثاً شکسیر لوندربه‌یه هودتنده قرالیجه ایچون کندیسسی آرایوب بولدرمبور ؟ . مسأله‌یه لایقید قالاسنک سببی نه‌در ؟ .

راباً ، بتون بو احتمالاتی شایان قبول کوردم ؛ لورد روتلانک الیزابت زماننده ، بر جوقی موانه‌رغماً اخفای نام ایدیللمسینی

[*] « شکسیر » ک هاملت ، ماقبت ، ژول سه‌زر ، رومه‌تو و ژولیته اثرلری کی بوده عبدالله جودت بک طرفندن ترجمه ایدیلشدر . دردست طبعدر .